

SZEKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PART LAPJA

== A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” HIVATALOS KÖZLÖNYE ==

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérrel más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tár so a 1 K. A nyílt-tár és hirdetések előre fizetendők.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Szegény gyermekek.

(D.) Beköszöntött a tél az ő dermesztő fagyával, nyirkos, ködös, tüdőtölő levegőjével és vele együtt beköltözött a nagy nyomoruság mindazon szegény hajlékokba, a hol tüzelőanyag hiányában, a rosszul védett lakosok dideregve huzódnak meg egymás közelében, hogy legalább így valamelyes enyhét találjanak a kérlelhetlen hideg ellen.

A kik kényelmesen berendezett, egészségügyileg temperált enyhe melegű szobákban, szalonokban védve vannak az időjárás romboló hatása ellen, a kik déli harangszóra párolgó, zamatos ételek elfogyasztására boldog családi körben gondtalanul egybegyűlnek, vajmi ritkán gondolnak az emberiség azon szerencsétlen páriáira, a kik nemesak maguk nélkülözik a jólétnek minden áldását, de a legtöbb esetben, a szegényes fészekben didergő apróságokat sem képesek egy kalán meleg levessel táplálni, vagy a tél szigorúsága ellen megvédeni.

Pedig hát ők is olyan Isten-teremtényei és ép oly joguk volna az élethez, a boldogsághoz, mint azoknak, a kiket vagy a születés, vagy a szerzett vagyon, megkímél mindattól a nyomortól, mely a szegény ember életére mint örökös teher ránehezedik és súlyával, nélkülözéseivel minden örömtől megfosztja, a mit mások — néha csömörlésig — élveznek.

A társadalom ezen nyomorultjaiban a nagy erkölcsi erő őrzi meg a hitet; az a végtelen nagy szeretet, mellyel magzataikat szárnyaik alatt melengetik és az a vigasztaló remény, hogy egykor — valamikor, — ha majd ezek az apróságok nagyra nőnek és a tanulás által szerzett tudás segítségével jogcímet nyernek a boldogságra, majd a szülők helyzete is talán csak jobbra fordul. De ez nagy időbe telik, — addig a nyomoruság egész kálváriáját végig kell küzdeniök, át kell szenvedniök...

És ha még módjokban volna gyermekeiket a tanulásban, a tudásban részesíteni, akkor megadással, türelemmel viselnék a nehéz keresztet... de mikor már a kezdet kezdeténél megakad a legnemesebb igyekezet, mikor már az elemi iskolánál megbénítólag lép közbe a lehetlenség, akkor valóban nem

csoda, ha az ilyen szerencsétlenségek erőn vesz a csüggedés, a kétségbeesés, — mely fájdalom, gyakran a bűn lejtőjéhez is vezet...

Beköszöntött a tél az ő dermesztő fagyával, nyirkos, ködös, tüdőtölő levegőjével és a mi szegény iskolás gyermekeink, különösen az elemi iskola tanulói több mint ötven százaléka, félig meztelenül, hiányos ruházatban, rongyos, lyukas lábbeli-ben kénytelen az utat megtenni, mely a tanuláshoz, a tudáshoz és majdan ezek birtokában a képzelt boldoguláshoz juttatja el...

Még a jobb sorsuk is dideregve, fogvacogva teszik meg ezt az utat, pedig őket a szülői szeretet meleg ruhákkal, tisztességes lábbelivel igyekszik a hideg ellen megvédeni; de szájalommal, őszinte részvétellel látjuk azokat a szegény apróságokat, a kik hiányos ruházatuk miatt, csekélyke erejükkel alig képesek az iskola kapujáig elvánszorogni, hogy ott a barátságosabb, meleg falak között némi enyhülést találjanak.

És mit nem tesz meg a szülői szeretet, hogy magzatának egészségét megmenthesse?

Esős, sáros, vagy zimankos téli napokon, midőn gyermeke egészségéért, életéért remeg, fájó szívvél, könyázott szemekkel inkább otthon tartja és elvonja az iskolától, semhogy egészségét vagy életét kockáztassa; és az eképpen elmulasztott órákat az elme nem képes többet pótolni, elmarad a tanulásban és az év végén szomorúan kell meggyőződnie, hogy a pótolhatlan drága idő eredmény nélkül pocskolatott el...

Igy vész el, így pusztul el sok drága emberanyag, mely nemzetünk jövő nemzedékét volna hivatva képezni; így pusztul el rengeteg munkaerő, mely a herék és naplopók mulasztásait volna hivatva a nemzet életében ellensúlyozni.

Ez a kiáltó bűne a mi közönyös társadalmunknak, hogy az ilyen nagyfontosságú szociális feladatok mellett érzéketlenül elhalad és nem látja meg a nyomort, csak akkor, ha kiáltó, könyörgő szavával az ajtaján kopogtat...

Ennek a nyomornak a megszüntetésére, enyhítésére szövetkezett állami elemi iskolánk emberileg érző, humánus tan-

testülete és a tanulás lehetővé tételére első sorban az összes szegény iskolás gyermekeket, a saját számlájukra ellátták tankönyvekkel; minden dicséretre és elismerésre méltó nemes cselekedet ez, mely azt bizonyítja, hogy e derék tantestület minden egyes tagja, nagy nemzeti feladatának teljes tudatában van...

De mit ér a tankönyv, ha a gyermek napokon, sőt néha heteken át, szegénysége, hiányos ruházata miatt nem mehet az iskolát látogatni?

Ezen a nyomoruságon segíteni volna az emberiség, a társadalom legelső és legszentebb feladata. Jótékonyágunkat anynyira szétforgácsoljuk külső, idegen segélyezésekre, a helyett, hogy első sorban a *mieinkről* gondoskodnánk, a kik itt élnek, itt nyomorognak a szemünk előtt, a nélkül, hogy megláttatnánk.

A város maga is szegény, — erre a célra semmi pénzalapja nincs; az alig alakult népművelési egyesület, — mely a szegény gyermekek ellátását programjába felvette, — szintén nem rendelkezik még semmi alappal, itt tehát a mentés nemes akciója, az emberszeretet legszebb feladata a társadalomra hárul és ennek a társadalomnak akkor, — midőn a nemzet jövő nemzedékének megmentéséről van szó, — egy szívvél, lélekkel tömörlőni kell, hogy a szegény, iskolaköteles gyermekek e kötelességüknek eleget is tehessenek egészségük és életük kockáztatása nélkül; a jótékonyágnak ez esetben nem szabad abban kimerülni, hogy huszat, harmincat felöltöztetünk, mikor ezenkívül még százan is utalvák a könyörületességre...

A tantestület most egy nagy-szabású estély rendezésén is fáradozik e célra; a kinek embe-rileg érző, meleg szíve van, az sietni fog ez estély sikerét minden tehetségével támogatni és ha ez nem lenne elég, keresni, találni kell a város mindenrendű lakosságának és polgárságának módját arra, hogy ez a humanizmusunkat mélyen megszegy-nítő nagy nyomoruság elenyész-tessék és székely fajunk jövő terjesztői a tanulástól, a tudástól el ne zárassanak önhibájukon kívül, a rájuk nehezedő nyomor miatt

Beköszöntött a tél az ő dermesztő fagyával, nyirkos, ködös levegőjével...

Székelyek! emberek, asszonyok nyíljon fel a szívetek! Mentsétek meg a székely iskolás gyermekeket! A székelység jövőjét biztosító ifju nemzedéket!

Munkaadók és munkások

(Az iparosok november 22-én tartott Szabad Lyceumán felolvasta: Deréki Antal.)

A véges emberi elme, a világ teremtmése óta tökéleteset még nem alkotott, mert éppen az választja el az Istenségtől, hogy alkotó képessége olyan határolt, olyan korlátok közé szorított, hogy a tökéletességet soha el nem érheti.

A természettudományok, bölcsészet, irodalom, képzőművészet és ipar terén minden kornak megvoltak és megvannak a maga nagy tehetségei, ugynevezett zsenik, kik a tudást és alkotást mindinkább közelebb vezetik a tökéletesedés felé, de egy bizonyos határhoz, a kifürkészhetetlenhez eljutva megáll az emberi elme és kénytelen önmagának bevallani, hogy eljutott azon zárhoz, melyet az Istenség egyedül magának tartott fenn és hová beférközni emberi lénynek nem adta meg.

És a nemtudásnak ez a végtelen fájdalma, adja meg az ösztönt a további kutatásokra; ez serkenti az emberiséget tudásának kibővítésére, ez eredményezi a világnak és az emberiségnek a természetben és alkotásban talált újabb felfedezéseket, melyek mind a tudomány és a társadalom hasznára és javára válnak. De egy pontnál megállunk; ezentul nem haladhatunk; mert ott az Istenség örökké megfajthatatlan rejtélye elé jutottunk és ebben megnyugvást csak a hit vigaszában találhatunk.

Nem szándékom előadásom keretében ezt a témát bővebben fejtegetni, csak rá akartam mutatni arra, hogy kifogástalan, hibátlan, tehát tökéletes művet az emberi elme és kéz még nem alkotott és nem is fog alkotni soha; az egyik természettudományi tételt halomra dönti a másik tökéletesebb eredmény; a ma bölcsészeti megcáfolhatja egy más kor bölcsészete; a legszebb költeménynek, regénynek, szobrászati és festészeti alkotásnak, az ugynevezett műremekeknek is megvannak a hibái, melyek tökéletességét lehetlenné teszik.

Ez állításomra, hogy könnyebben megérthetővé tegyem, csupán néhány nagy művészi alkotást említek fel például; az egyik a budapesti lánchíd, melynek nagy arányait, óriási méreteit, egész terjedelmét, a tátott szájjal agyarkodó 4 oroszánt, a hatalmas oszlopokat az egész világ méltán

megbámulhatta; és ime mi történt? midőn felavatták és a forgalomnak átadták, az akkor rendezett ünnepeken az egész külföld bámulására és magasztalására összecsendült, nép mind elismerte, hogy az alkotó művész olyan tökéleteset teremtett, a minőt eddig a világ nem látott. Amikor kivált a dicsőítő tömegből egy egyszerű suszter inas és harsány hangon elkiáltotta magát: „nini az oroszoknak nincs nyelvük”. És a mit a szakértők, szakemberek, művészek és a vendégek nagy tömege figyelembe sem vett, azt a hibát az egyszerű suszterinas az ő helyes ösztönével megérezte és világgá kürtölte. A lánchid építője e feletti bánatában, mint a hagyomány állítja, a lánchid tetejéről a Dunába ugrott.

Másik például felhozhatom Bécsnek egyik elismert legremekőbb műalkotását Károly főherceg lovasszobrát, mely talapzatán csak két hátsó lábán áll, a két első lábával pedig szabadon felágaskodik. Ott is ugyanaz a hiba történt, hogy a szobrász a ló lábairól lefelejtette a patkót és elkeseredésében szintén öngyilkos lett, leugrott a Szent István templom tornyáról.

A mi kolozsvári híres Mátyás király szobrunknak is meg van a maga szépség hibája, bár szobrászművésztünk egyik legnagyobb mestere Fadrusz János alkotta. A szobor a hadbainduló Mátyás királyt szintén lóháton ábrázolja, — azonban fején sisak helyett egy babérkoszorú díszel; lehet, sőt bizonyos, hogy ezzel a nagy mester, a királyt mint győzedelmes hőst babérrel akarta bemutatni, de művészi tökéletesség szempontjából mégis kifogásolható, ha egy talpig acélba, páncélba öltözött vitéz, sisak helyett — babérkoszorút hord a fején.

Ezen igazságok bizonyításai után eljutottam értekezletem tulajdonképeni tárgyához; mert bevezető beszédem elmondott szavai annak a nagy igazságnak támogatására szolgáltak, csupán, hogy az emberi elmében fogamzott törvények és intézmények bár ezek mindegyike arra volna hivatva, hogy az emberiségnek egyenlő kötelességekkel, egyenlő jogokkal is biztosítsa, mondom a törvények és intézmények sem lehetnek tökéletesek. Ha egy nagyszabású új intézményt létesítő törvény életbe lép, a gyakorlati tapasztalatok nyomán mindjárt feltűnnek annak nagy hiányai és mindjárt szükségesnek mutatkoznak rajta a módosítások és változtatások melyeket a tapasztalat kérlelhetlenül megkövetel.

Ugy vagyunk ezzel, mint a gépész a géppel, aki bár annak minden rugóját és csavarát ismeri, de csak akkor állíthatja jó lélekkel a gép használhatóságát, ha előbb működésbe hozta és kipróbálta; és megéssik, megtörténik néha, hogy egy egyszerű csavar rossz elhelyezése az egész gépezetet működésében megakasztja. A törvényeknek is megvannak a hibái, a miket az alkotó emberi elme az elgondolás nagy pillanatában észre sem vesz, a melyeket később csak a gyakorlati élet tár fel egy-két év, sőt néha még hosszabb ideig is tartó alkalmaztatás után.

Ilyen nagy és sok hibái vannak minden nagy és humanus előnyei mellett az 1907. évi XIX. Munkásbiztosító törvényeknek is.

Mielőtt ennek részletesebb boncolására áttérnék, szíves engedelmeikkel, megakarom állapítani milyen körülmények hozták létre ezt a gyakran lekicsinyelt, de néha a kellő értékben méltatott törvényt? milyen kényszerítő hatás alatt született meg? mi volt a célja? mi volt a rendeltetése?

Ezt a törvényt egy mélyen gondolkozó emberi agy, egy melegen érző emberi szív: a Kossuth Ferenc nemes szíve alkotta, a ki nagy emberszeretével, a munkásság iránt mindenha tanúsított rokonszenvével, a munkásoknak betegségük, vagy balesetből származó bajaik idejére, nemcsak gyógykezelést, de kenyeret is akart biztosítani; a törvény alkotója előtt az a nagy emberbaráti cél lebegett, hogy majd a pénztárak felleslegeiből kórházakat, szanatóriumokat és üdülőhelyeket létesítsen és tökélet gyűjtsön, hogy annak kamataiból ápolthassa betegeit és pedig a munkaadók nagyobb megterhelhetése nélkül.

Szinte hallani vélem az ellentmondásokat, de ajándékozzanak meg szíves türelmükkel és akkor az ellentmondásokat meggyőző érvekkel elfogom oszlatni, mert a tárgyat épen azért választottam, mert a munkásbiztosító törvényeknek, egyszemélyben nemcsak védője, de vádlója is kívánok lenni és mert tapasztaltam a mit e téren szereztem magamnak meggyőződöttem arról, hogy a törvénnyel szemben az egész iparos osztály, — tisztelet a kivételnek, — teljes tájékozatlan sötétségben tapogatózik, a mi nem annyira magának az iparosoknak tulajdonítható, hanem inkább annak a körülménynek, hogy a törvény kellő formában ismertetve és magyarázva nem lett és mert a régi állapotból olyan hirtelen átmenetet vont maga után, hogy megismerése szinte lehetetlenné volt téve.

(Folyt. köv.)

A Székely Társaság számadása.

A helybeli Székely Társaság a napokban küldte meg lapunknak számadását a Székelyudvarhelyen 1908 aug. 24-én megtartott congresszus alkalmával gyűjtések, műsoros estély, kiállítás és jelvényekből befolyt összegek és ezzel szemben történt összes kiadásokról az alábbiak szerint: I. Gyűjtések. Lányi Imre 33. számú gyűjtője szerint N. N. 50 f, Dr Pál Ernő 1 K, Lányi Imre 1 K. Deák Miklós 20. számú gyűjtője szerint Gálffy Kálmán, Ozsváth A., Miklós György, Gyarmathy Dénes 1—1 K, Unitárius egyház Szentmihály, Unitárius egyház Kobátfalva, Fogasztási szövetkezet Kobátfalva 5—5 K, Deák Miklós, Rosmann Jakab 2—2 K. Dr Voith Gerő 27. számú gyűjtője szerint Dr Voith Gerő, Gyarmathy N., Jánosi Gyula, Graffius N., Sylvester Enyedi Róbert 1—1 K. N. N. 40 f, N. N. 50 f, N. N. 20 f, N. N. 50 f. Fejér Imre 38. számú gyűjtője szerint B. Á. 2 K, Mark N, Benedek Mihály, Kovács B., Dr Mendel B., Balázs Imre, Rénay György, Fejér József, Fejér Imre 1—1 K. Daniel Lajos 20 K. Tarcasfalvy Pálffy Aladár 1. számú gyűjtője szerint Pálffy György, Cinteá Aurél, Rösler Gábor Ambros Tibor, Meisner Vilmos, Szé-

kely Dénes, Tamás Balázs, Betegh Pál, Tompa László, Dr Szővényi L., Erdélyi Simon, Constantinescu H., Pálffy Aladár 1—1 K, Zöld János, Barcsay Károly, Dr Demeter Lőrinc 2—2 K, N. N., Losdorfer Aladár 50—50 f. Agrár Takarékpénztár 50 K. Zonda József 22. számú gyűjtője szerint N. N., Gáspár Dénes, Bajna Ignác, Drágomán Domokos, Balácsi Ignác, Hlatky Miklós, Bálint György, Balázs Sándor, N. N., Persián János, Kovács Dénes 1—1 K. Zonda József 3 K. Gróf Mikes János 20 K. Udvarhelymegyei takarékpénztár 100 K. Gönczy Lajos gyűjtője szerint Gönczy Lajos 5, Olasz Gyula 2 K. Székelyudvarhely város 300 K. Vári Albert 2 K. Dr Csiki Kálmán 2 K. Mészáros Zoltán gyűjtője szerint Sükösd Miklós 2 K. Nagy Miklós gyűjtője szerint Sziggyártó szövetkezet, Dávid Gergely, Kézsmárky Ákos, Jakab Lajos, Nagy Miklós 1—1 K, Darvai Albert 60 f, Kassay Dénes, Verestói Dániel 50—50 f. Orbán, Nagy és Tamás 3 K. Gábor Márton gyűjtője szerint Rösler és Gábor, Haab és Heitz, Lántzky Sándor 2—2 K. Hann József, Márk Testvérek, Bagó Gyula, Loótz G. Frigyes, Fr. Petrovics, Ambrosius, Fernengel Gyula, Heitz Vilmos, Haberstumpf 1—1 K. Ifj. Szemerjay Károly gyűjtője szerint Szemerjay cég 1 K, Rudolf József 20 f, Gaskó Béla 40 f, Majer János 40 f, N. N. 20 f, Grünspan Adolf 40 f, Gegő József 50 f, Szász Károly 40 f, Hermann Ottó 40, Kis János 20, Borbély János 40, Potor Gergely 20 f, Koronkai Ferenc 40, Bodrogi Balázs 20, Takó József 20, Hermann Gyula 20, Hermann Dénes 20, Czikmántori A. 20 fillér.

Szőllősi Sámuel 20 K. Sterba Ödön 2 K. Deréki Antal gyűjtője szerint Deréki Antal, Deréki János 1—1 K. Duka András gyűjtője szerint Tary Sándor, Beke Ferenc, Fülöp István, Haab és Heitz, Gertyánffy B., Kálnoky Ferenc, Duka András 1—1 K.

Bartók István 3 K. Fernengel Gyula gyűjtője szerint Soó Domokos, Simó Mátyás, Lakatos Tivadar, Broos Ferenc, Flórián Kristóf 2—2 K. Rápolti Károly, Nagy Ferenc, id. Galter János, László Albert, Lukácsffy József, Kozma Aladár, Ferenczy Sándor 1—1 K. Mátéffy Domokos gyűjtője szerint Stratzinger Emil 10 K, Dr Daróczy Ignác 3 K, Mátéffy Domokos 5 K, Szentpály Zsigmond 2 K, Kibédi Zsigmond 1 K. Dr Soly-mossy Lajos 5 K. Hargita Nándor gyűjtője szerint Hargita Nándor, Pillich Lajos, Maráth József, Spányár Pál 1—1 K. Fábán József 20 K, Papp Mózes 2 K, Szentkirályi Ferenc 5 K, Lőrinczy Dénes 10 K. Szabady Tivadar gyűjtője szerint Szabady Tivadar, Papp Ferenc, Ugron Gáspár 2—2 K, Pál Gyula, Dr Tibád 1—1 K. Iparfejlesztő bizottság 100 K, Udvarhelyvármegye 300 korona. Dr Paál Árpád gyűjtője szerint Sebesi János 10, Dr Paál Árpád 5, Szabó Kálmán 2, Tompa László, Dóczy Lajos, Pap Dénes, Kandó István, Zakariás Póli, Benedek Albert, Gábor Dénes, Kolumbán Lukács, Orbán János, Dollny Róbert, Majthényi Miklós, Nagy Sándor, Losdorfer Emil, Fülöp Albert, Stemmer Dénes 1—1 korona, Kozma Domokos 40 f, Ugron Ákos 20, Ba-

rabás András 5, Ozsváth János 2 korona. Dr Pálffy Jenő 2 korona. Gálffy István gyűjtője szerint Fenyédi birtokosság 5, Udvarhelymegyei jegyző egyesület 30, Lukács István 2 korona.

Balázs Károly gyűjtője szerint Balázs Károly, Karda Dénes, Tóth Márton, Schuller János, Fábán József 1—1 korona, Vizhanyó Károly 60, Márton Dénes 20, Frei Ignác 50, Dézsi Endre, Bokor Dezső, Szabados Ferenc 50, Soha Aladár 40 f. Bíró István utólagosan beadott gyűjtője szerint Csillag István 1, Szentpétery Károly 1, Hajnó Ignác 4 korona. Főösszeg 1256 korona 80 f.

A székelyudvarhelyi zálog kölcsön intézet november 20 án 20 korona. Főösszeg 1276 korona 80 fillér.

(Folyt. köv.)

LEGUJABB.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, november 25.

Vasárnap délelőtt tíz órakor a külügyminiszteriumban báró Aehrenthal közös külügyminiszter elnöklésével közös miniszteri értekezlet volt, amelyen részt vettek: Wekerle Sándor dr. és Bienerth báró miniszterelnökök, Darányi Ignác magyar földmívelésügyi miniszter, Burián István közös pénzügyminiszter, Popovics Sándor dr., Sztérynyi József és Ottlik Iván államtitkárok. Délelőtti tíz óra után néhány perccel kezdődő és délutáni egy óráig tartó miniszteri értekezletről a következőket jelenthettem:

A közös külügyminiszter kifejtette a monarchia kereskedelempolitikai helyzetét Szerbiával, Romániával, Bulgáriával és Montenegróval szemben és több, jelenleg még függő kérdés tisztázásának szükségét hangoztatta. Az értekezlet a legközelebbi időben végzendő teendők programjába különösen az egyelőre még csak ideiglenesen életbe léptetett szerb kereskedelmi szerződésnek a két állam parlamentjei elé alkotmányos tárgyalás végett való terjesztését, valamint a Romániával való kereskedelmi szerződési tárgyalásoknak a jövő évben való folytatását vette fel. A három óra hosszan tartó tanácskozás végén az oszmán birodalomban tapasztalható bojkott-mozgalmat is szó tárgyává tették és a külügyminiszternek a konstantinápolyi nagykövetséghez már előbb intézett utasításait minden oldalról tudomásul vették.

Nagy elkeseredést keltett Belgrádban a nagyhatalmak képviselőinek közös eljárása a szerb kormánynál, amely bebizonyította, hogy Szerbia nem számíthat európai segítségre, a nagyhatalmaktól semmit sem varhat. Minden bajnak a szerb kormány az oka — így vélekednek a lapok — mert engedékenységgel, tehetetlenséggel és gyávasággal elhallgattatta az utcát, pedig az utca szavát Európa is kénytelen lett volna meghallgatni.

A nemzetközi konferencia, ha a jelek nem esznak, hamarosan létre fog jönni, mert a berlini külügyi kormány csatlakozott az angol állásponthoz s körülbelül biztosítva van hogy az annekszió ügyét kiküszöböljük. Az egyetlen akadály még a törökországi bojkott mozgalom, amely csak nem akar csillapodni.

A képviselőház hétfői ülésén terjesztették be 150 aláírással az indítványt, mely a költségvetés tárgyalására a sürgősség kimondását kéri. Mikor azonban a névsort felolvasták kint, hogy az aláírók közül tizenketten nincsenek jelen; öt függetlenségi, négy alkotmánypárti és három néppárti képviselő maradt távol, minélfogva a Ház a sürgősség felett nem is határozott. A keddi ülésen Hoitsy Pál ismét beterjesztette a sürgősségi javaslatot, melyet ezúttal 154-en elfogadtak. Figyelemreméltó hogy a javaslatot Lengyel Zoltán is elfogadta.

KÜLÖNFÉLEK.

— **Püspökfogadás.** Kenessey Béla, református püspök a tegnap délutáni vonattal érkezett körünkbe; fogadtatására a házak fel voltak lobogózva és nemcsak az egyház, de a megye és város részéről is nagyszámú közönség gyűlt egybe az indóháznál; az iparegyletek pedig zászlóik alatt testületileg vonultak ki. A fenkölt lelkületű főpapot midőn a kupéból kilépett szívélyes éljenzéssel üdvözölték, majd a város nevében Gotthard János polgármester fogadta szépen átgondolt meleghangú beszéddel, mire a püspök mehatottan fejezte ki köszönését. Azután megindult a hosszú kocsisor és a collegium elé hajtatott, hol a szépen díszített diadalkapunál Gönczi Lajos, a collegium igazgatója üdvözölte, majd Lengyel Gabriella VII. éves növendék a collegium ifjúsága nevében gyönyörű csokrot adott át a püspöknek. Az üdvözlők nagy csoportjához mi is hódolatteljes tisztelettel csatlakozunk és őszinte örömmel köszöntjük városunk falai között, hol ezúttal először van szerencsénk szívesen látott, nagyra becsült vendégül fogadhatni.

— **Közygyűlés.** Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága holnap pénteken délelőtt 10 órakor tartja a vármegyeház dísztermében rendkívüli közgyűlést.

Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy a ki a sikos utcán elesni nem akar, az kénytelen zsebében állandóan fűrészpont hordani és maga elé szórni;

mondják, hogy a mellékutakban biztosan lehet éjjel járni, ha kézilámpával megvilágítjuk utunkat;

mondják, hogy derék tűzoltóink a mozgófényképek szombati előadására nagy buzgósággal már pénteken este teljes felszerelésben kivonultak;

mondják, hogy vasárnap összesen csak három nyilvános estély volt egyszerre városunkban hirdelve;

mondják, hogy szegény iskolás gyermekeink felruházására városunk egész lakossága gyűjtéseket rendez;

mondják, hogy a Múzeum-egylet többszöri meghívás után vasárnap már csakugyan megtarthatta választmányi ülését;

mondják, hogy a Korcsolya-egylet jégpályáját a Kossuth-utcába akarják áthelyezni;

mondják, hogy rendőreink a hóeltakarítást minden utcában a legszigorúbban ellenőrzik.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget — a szerkesztőség.

— **Udvarhelyvármegye „Múzeum-Egyletének” választmánya,** vasárnap, a hó 22-én délelőtt 11 órakor tartotta ülését, melyen a távollevő Ugron Ákos főispán helyett Váry Albert elnökölt, a ki a megjelenteket üdvözölve, az ülést megnyitotta. A jegyzőkönyv hitelesítésére Dózsa Jakab és Spanyár Pál kérték fel. Molnár Károly igazgató jelentésében tudatja, hogy a vagyon több értékes ajándékkal szaporodott és ez idő szerint a gyűjtemények száma 1109. Előterjeszti ezután a Sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum választmányának már ismertetett memorandumát, melyben az foglaltatik, hogy Udvarhelyvármegye fenntartja e régi jogát és mennyivel járulna évenként a fenntartási költségekhez? a memorandum részletesen tárgyalja a „Székely Nemzeti Múzeum” kezletkezését, fejlődését, jelenlegi állapotát; ismerteti, hogy az emelendő új muzeumi palota építésére 20000 korona értékű telek és a miniszterium által kilátásba helyezett 180000 korona építési költség áll rendelkezésre. A memorandumra nézve Molnár Károly igazgató előterjeszti írásban foglalt azon indítványát, hogy miután a helybeli Múzeum-egyletnek nincs megfelelő pénzalapja az intézmény fejlesztésére, gondozására, sőt helyisége sincs, de nem is nyilvánul meg iránta olyan érdeklődés, minőt joggal várhatnók, minden megyének a gyűjteménye adassék át a Székely-Múzeumnak és a vármegye tartsa fenn az alapító levélben számára biztosított jogát és e mellett járuljon hozzá bizonyos évi összeggel a Székely Nemzeti Múzeum fenntartásához. Az indítványhoz Pálffy Aladár, Soó Gáspár, Vári Albert és még többen felszólaltak végre elhatározottat, hogy ennek tárgyalására az elnökség és igazgatóság rendkívüli közgyűlést hívjon össze, mely hivatalos lesz a nagyfotosságu kérdésben határozni. Könyvtárak jelentése szerint a könyvtár jelenleg 536 darabból áll. A pénztárnok jelen nem lévén, jelentését nem terjeszthette elő. Az ülést elnök fél 1 órakor beakasztotta.

— **Bemutakozás.** A székelyudvarhelyi áll. elemi népiskola 14 tagu tanítótestülete f. hó 24-én mutatkozott be Ugron Ákos főispánnál. A tanítótestület vezetője, Gyerkes Mihály igazgató-tanító lendületes beszéde keretében köszönetet mondott Ugron Ákos főispánnak azon nemes gondolkodásáért, lankadatlan buzgóságáért, mellyel az állami el. iskola létesítése érdekében fáradozott. Hálálul a tantestület nevében annak ragaszkodását, lelkiismeretes kötelességérzetét s munkakörében teljesítendő fáradhatatlan munkálkodását ajánlotta fel, kérve iskolaügyünk továbbbi pártfogását is. Ugron Ákos főispán, ki ismert őszinte szeretettel fogadta a tantestület tiszteletét, válaszában kifejezést adott azon érdeklődésének, mellyel a közoktatásügyet hatáskörében a multban, valamint a jelenben és jövőben egyaránt a töle kitelhető figyelemmel és a legjobb akaratú erősiteni nemes feladatának tekintette, illetve tekinti. Egyben felhívta a tantestületet, hogy iparkodjék a hazának okos, értelmes polgárokat nevelni s biztosította továbbá jóindulatáról, a tanügy iránti lankadatlan érdeklődéséről. Ugyanez alkalommal, fájdalommal vett bucsut a tantestület Kuliszeky Ernő, vármegyei tanfelügyelőjétől, ki Borsodmegyébe helyeztetvén át, pár nap múlva megváltik vármegyénktől.

— **Szabad lyceum.** Mult vasárnap délután a Polgári Önképző-ör nagytermében, tekintélyes számú hallgatóság előtt a Hymnus elénekzése után, figyelemmel és élénk érdeklődéssel hallgatott előadást tartott az 1907. évi XIX. t.-c. alapján szervezett Munkás Biztosító pénztáráról Deréki Antal a „Székely-Udvarhely” szerkesztője. Vonzó és meggyőző előadásában ismertette azon nemes intentiót, melynek alapján létrejöttek ezen, a munkások jövőjét biztosító pénztárak, rámutatott annak javítandó fogyatkozásaira: a kezelés egyszerűsítésére, a munkás és munkaadó részéről egyaránt terhes feladatainak megkönnyítésére, s azon teendőkre, melyeket ennek érdekében magok az iparosok kellene tegyenek. Előadó hasznos tanulságokat nyújtó értekezését a közönség lelkesen megénezte. Ifj. Rájk József iparos ifju pedig nagy ügyességgel szavalt Várad Antalnak „Mennysország” c. határos, szép költeményét. Előadónak a hallgatóság köszönetét, szavalónak dícséretét Gyerkes Mihály biz. elnökhelyettes fejezte ki, buzdítva és kérve a jelenlevőket ezen előadások hasznos és tanulságos voltának mentől szélesebb körben való ismertetésére, mely után befejezésül, a Szózatot énekelte a hallgatóság. Jövő vasárnap délután Hartmann János reáliskolai tanár fog előadást tartani.

— **Fillérestély.** A „Polgári Önképző-egylet” kedden tartott fillérestélye, az elsőhöz hasonló jó eredménnyel folyt le. Özv. Mihálovits Béláné, iskolázott szép hangjával, szépen árnyalt magánénekeivel őszinte elismerést és tapsokat aratott; a sikerben Schaffent Annuska értelmes és helyes szavalatával, és Szigetéri József ügyesen előadott monológjával, egyenlően osztoztak vele.

— **Monológok,** vig és komoly magánjelenetek egész gyűjteménye kapható Betegh Pál könyv-, zenemű-, papír-, író és rajzszerkesztésében Székelyudvarhelyt.

— **Szomorú temetés.** Minden temetésnek megvan a maga megdöbbentő hatása, mert a halál a szenvedést, a bánatot inkább azokra méri, kik vigasztalanul, megtépett szívekkel a koporsó után ballagva, révedező tekintettel keresik az égtől a nagy kérdés megfejtését: miért kellett ennek így történni? miért mérte ránk a Mindenható ezt a végtelen fájdalmat? De legszomorubbak azok a temetések, mikor a végzet a növésben levő sudar fát kitépi, mielőtt még a hozzá fűzött szép és nagy reményeket beválthatta volna; ilyen szomorú temetésnek voltak résztvevői azok, kik az élete legszébb tavaszában elhunyt Gyárfás Aladárt Székelykeresztúron, vasárnap délután fél 3 órakor örök nyugvó helyére kísérték. A boldogtalan ifju hült tetemét Budapestről a vasárnap reggel érkező vonattal szállították a

székelykeresztúri állomásra, honnan óriási közönség részvéte mellett, a jelzett órában helyezték el a családi sírboltba. A vidékről számosan zárandokoltak a végtisztességre és városunkból is nagyon sokan, Ugron Ákos főispán, dr. Sebessy János alispán és még mások siettek személyes részvételükkel a gyászoló család iránt érzett tiszteletüknek kifejezést adni. A hol a fájdalom oly mély, nehéz ott vigasztaló szavakkal enyhíteni, mert erre gyógyító sebet, csak a Gondviselés bölcs akaratában való megnyugvás adhat. Legyen a korán elköltözött ifju nyugalma oly békés és csendes, mint aminő elviselhetetlennek az életet találta...

— **Áthelyezés.** A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Péter László itteni pénzügyi számgyakornokot Máramarosszigetre helyezte át. A számvevőség tisztikara tegnap este bucsu bankettet adott a távozó tiszteletére. Midőn sajnálatunkat fejezzük ki a tőlünk távozó fiatal rokonszenves uri ember iránt, egyúttal azon örömnünknek is adhatunk kifejezést, hogy nem-sokára ismét-visszahelyezésével párosult előléptetéssel — városunkban láthatjuk őt.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara** a területéhez tartozó négy székely vármegyét an-kétára hívta egybe, hogy az ipartörvény revíziójáról tanácskozzanak. A tanácskozáson részt vett Soly-mossy Endre városunk orsz. képviselője is, a ki e célból két napot töltött Marosvásárhelyen. Az ipartörvény módosítására vonatkozó észrevételeket nagy érdekltség mellett tárgyalták és erről terjedelmes jelentést küldenek meg a kereskedelmi miniszternek. Az ankét ugy Kossuth Ferenc minisztert, mint Szerényi államtitkárt táviratilag üdvözölte.

— **Bosznia és Hercegovina területén** ezidő szerint a következő magyar ezredek zászlóaljai állomásoznak: a szatmári 25-ik, a losonci 86-ik, a besztercei 63-ik, a szolnoki 68-ik, az ungvári 66-ik, a székelyudvarhelyi 82-ik, a nagybecskereki 29-ik, a kecskeméti 38-ik, a kaposvári 44-ik és a pécsi 52-ik gyalogezred egy-két százada; ezenkívül még lovassági, tüzérségi és egészségügyi csapatok is vannak; azonban míg Magyarország 17 zászlóaljjal, addig Ausztria alig néhány zászlóaljjal van képviselve.

— **A szegénysorsu tüdőbetegek** javára legközelebb városunkban egy nagyszabású jótékony estélyt rendeznek. Az estély sikerét azok vették kezükbe, a kiknek már neve is garancia, hogy a nemes-célnak szép anyagi sikerű estélye lesz, és ezenfelül társadalmi életünknek egyik emlékezetes művészi sikere. Maga az egyesület országos központja, a szívósan fáradozó József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület is készséggel akcióba lép és a helyi rendezőseget támogatja abban, hogy előkelő művész vendégek lépjenek föl, az emberbaráti célra.

— **Képeslevelező-lapok** helyi és művészi kivitelben legnagyobb választékban kaphatók B e t e g h Pál könyv-, zenemű-, papír-, író és rajz-kereskedésében Székelyudvarhelyt.

Gyengeségeket

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani a SCOTT-fele Emulsió által.

Kényes iny és gyomor

Az Emulsió valószínűleg a SCOTT-fele mód szer védjegyet a halaszt — kérjük figyelembe venni.

a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

Scott-fele Emulsiót,

eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálabb, mint a közönséges csukamájolaj.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.

Kapható minden gyógyszertárban

Kiadja: Betegh Pál villam-motoros könyv- és újságkiadó intézete.

BÉLYEGZŐK

megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban szállítanak Betegh Pál könyv- és papír kereskedeséből Székelyudvarhelyt.

Árverési hirdetmény.

A fenyédi r. kath. egyház nyilvános szó- és zárt-írásbeli árverésen eladja Udvarhelymegyében Fenyéd község határában fekvő „Szarvas álló” nevű 1.93 k. hold területű erdején álló 634 drb 12—38 cm. mell magassági átmérőjű tölgyfáját, melynek fatömege 733 m³ I. oszt. 61.2 m³ II. osztályú mű- és 687 m³ tűzfában állapított meg.

Az erdő a székelyudvarhelyi vasúti állomástól 66 klm. távolságra van.

A becsár 2044 K.

A becsár 10 százaléka bánatpénzül leteendő.

Az árverezés Fenyéd község házában 1908 évi december hó 17-én d. e. 9 órakor lesz megtartva.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek a székelyudvarhelyi m. kir. járási erdőgondnokságnál és az eladó egyház lelkészi hivatalában megtekinthetők.

Fenyéden, 1908 évi november hó 18 án.

Németh Gyula Sándor István
lelkész. r. kath. egyházigazgató.

Ki a Yes-Oui-Si

című lapot megrendeli, játszva, minden megerőltetés nélkül és önállóan az angol és francia nyelveket alaposan megtanulhatja. — Előfizetési ár negyedévre 1—1 kiadásra 3 K. — Megrendeléseket elfogad a „Székely-Udvarhely” kiadó-hivatala Székelyudvarhelyt és mutatványszámot küld a Yes-Oui-Si kiadóhivatala Budapest, VI. Andrassy-ut 97-ik szám.

3082—908.

Faeladási hirdetmény.

Udvarhelyvármegyében Etéd község határában az erdőszentgyörgyi vasúti állomástól 13.5 klm távolra fekvő etédi ref. egyház „Barcsa oldal” nevű erdejéből 41.5 K holdon található 2136 darab tölgy és 5148 darab bükkfa mely mintegy

992 m³ tölgy műfa és 387 m³ tölgy tűzfafa 1427 m³ bükk műfa és 3205 m³ bükk tűzfafa 3 évi kihasználási és egy évi kitakarítási időtartam mellett 1908 évi december hó 21-én délelőtt 10 órakor Etéd község házában nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 27200 korona, melynek 10 százaléka bánatpénz.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek a székelykeresztúri m. kir. járási erdőgondnokságnál és az egyházközség elnökénél megtekinthetők.

Kelt Etéden 1908 évi november hó 20-án.

Csia Kálmán,
elnök.

FESTŐMŰVÉSZET
REMEKEI.

REGIMESTEREK: Murillo, Rembrandt, Hobema, Liotard, Goya, Rexi, Tizian, Turner, Rogier, Id. Hals, Id. Holbein, Reynolds, Raffael, Botticelli, Luini, Fra Angelico, Ferrari, Dürer, Caravaggio, Rubens, Velazquez és mások leghíresebb alkotásainak gyűjteménye az eredeti festményeket hűven előtáró színes másolatokban egyenként is kapható 23/33 cm. nsban:

BETEGH PÁL
KÖNYVKERESKEDÉSÉ-
BEN SZ.-UDVARHELY
Kossuth-utca 31. sz. a.

Szám: 7245—908. kig.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu m. kir. földmívelésügyi Miniszter ur folyó évi november hó 4-én 89000—908. sz. leiratával közölte, hogy az elismerésre méltó cselédek és munkások megjutalmazására folyó évben is a vármegye területén lakó két olyan gazdasági cselédnek, a kik becsületés és hűséges szolgálattal huzamosabb időt töltött egy munkaadónál, valamint két olyan gazdasági munkások, kik megbízhatóságuk, szorgalmuk és józaóságuk által munkás-társaik közül kiválnak, egyenként 50 korona pénzjutalmat utalványoz.

Azon gazdasági cselédeket és munkásokat, akik igazolják gazdaságuk által miszerint huzamosabb időn át szolgáltak, felhívom, hogy pályázati kérésüket gazdaságuk bizonyítványával felszerelve legkésőbb folyó évi december hó 1-ig a városi tanácsához adják be.

Székelyudvarhelyen, 1908. november 22-én.

Gotthárd,
polgármester.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

707—1908. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a székelykeresztúri kir. járásbírósnak 1903. évi V. 357—1. sz. végzése következtében Dr Kiss Adolf budapesti ügyvéd által képviselt Melczér Károly budapesti cég felperes részére 114 K 40 f tőkekövetelés jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt és 630 K becsült ingóságokra a székelykeresztúri kir. bíróság 1908. V. 35—20. sz. végzésével elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, Székelykeresztúr nagyközség háza előtti piactéren leendő megtartására határidőül 1908. évi november hó 28-ik napjának délelőtti 10 órája kitűztetik, amikor a bíróságnak lefoglalt 1 garnitúra bútor, 2 ágy és még többféle házi bútorok egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek, készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívom mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Székelykeresztúron, 1908. évi november hó 6. napján.

Szalontai Albert,
kir. bír. végrehajtó.

Melegfürdő.

A Gergely fele sósfürdőn november hó 23-tól kezdve minden héten háromszor: szombaton, vasárnap és hétfőn meleg fürdőt lehet kapni. Egy kad fürdő ára 1 korona. A n. e. közönség b. támogatását kéri teljes tisztelettel: Mátéfy Lidia, fürdőbérő.

Sz.: 7691—908 tkvi.

Hirdetmény.

Városfalva község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve amelyekre az 1886. évi XXIX. az 1889

évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t. c. k. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. c. ben szabályozott eljárás, a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közre:

1. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. § ai alapján, ideértve e § oknak az 1889. 38. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. c. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint a 1889. XXXVIII. t. c. 7. §. a és az 1891. XVI. t. c. 15. §. a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t. c. 22. §-a alapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törleszi keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1909. évi június hó 1. napjáig be kell nyújtani a tkvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törleszi kereset annak a harmadik személynek a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, a kik az 1886. évi XXIX. t. c. 16. és 18. §-ának eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokosok tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással elni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1909. évi június hó 1-éig be kell nyújtani a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, — mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által nem különben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. XXIX. t. c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is akik a tulajdonjogarányának az 1889. évi 38. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1909. évi június hó 1. napjáig be kell nyújtani a tkvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeiket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvényrendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóságtól.

Oklánd, 1908. november 10.

MÁTHÉ,
kir. jbró.

Nyomatott Betegh Pál villamos erőre berendezett könyvnyomtató-intézetében Székelyudvarhelyt, 1908.